

Paikkarin torpan tulevaisuuden turvaaminen

1. Paikkarin torppa

Paikkarin torppa on Elias Lönnrotin syntymäkoti. Torppa on rakennettu noin vuonna 1800. Se oli Lönnrotin suvulla aina vuoteen 1875 asti. Elias Lönnrotin kuoleman jälkeen 1884 Suomen senaatti päätti lunastaa alueen 1889 yksimielisellä päätöksellään ”muuttumattomana muistona tämän suurmiehen varhaisista vaiheista”.

Museovirasto on hoitanut Paikkarin torpan aluetta vuodesta 1928 lähtien. Välivaiheen ajan eli vuodet 1889–1928 alue oli ”vain olemassa” ja oli viimeisimmät vuodet Suomen Matkailujärjestön hoidossa.

Museovirasto teki v. 2012 päätöksen luopua Paikkarin torpan museo-toiminnasta. Omistuksestaan virasto piti kuitenkin kiinni. Lohjan kaupunki on huolehtinut museotoiminnasta kesän 2012 tekemänsä sopimuksen mukaisesti. Jatko on auki.

Museoalueen ylläpitäminen on kansallinen velvollisuus. Elias Lönnrotin elämäntyö liittyy Suomen itsenäistymiskehitykseen tarvittavien tekojen ja kansallisten säikeiden aikaansaamiseen. Tämä on keskeisintä: Elias Lönnrot on yksi tärkeimmistä – ellei tärkein – 1800-luvun suomalaisista, jotka rakensivat tietä ja mahdollisuuksia Suomen itsenäisyydelle.

2. Elias Lönnrot

Elias Lönnrot aikaansai Kalevalan. Se on yksi maailman kahdeksasta yleisimmin tunnustetuista eepoksesta eli todella uniikki maailman historiassa. Kalevalan keskeisin viesti oli rakentaa muinaishistoria suomalaisille, koska silloinen aatehistoria ja yhteiskunnallinen ajattelu edellyttivät valtiolle omaa historiaa. Lönnrot teki sen. Tätä korostaa tosiasia, että osana Ruotsia Suomi oli Itämaa tai joukko itäisiä maakuntia. Lönnrot antoi mahdollisuuden Kalevallaan silloisille suomalaisille todeta omaavansa oman historian.

Elias Lönnrot on myös toinen suomen kielen isä. Hänellä on myös kaksi liputuspäivää: virallinen eli Kalevalan päivä 28.02 ja vakiintunut eli suomen kielen päivä 09.04 (Eliaksen nimi- ja syntymäpäivä). Lönnrotin suomi-ruotsi-sanakirjassa on 200 000 suomen kielen sanaa.

Lönnrot loi aikanaan ei vain nykyisen suomen kielen, vaan sille keskeisen lainopillisen, hallinnollisen, yhteiskunnallisen, kasviopillisen ja arkipäivän sanaston. Meistä jokainen käyttää päivittäin Lönnrotin kehittämiä taikka muokkaamia suomen kielen sanoja.

Lönnrotin yhteiskunnallinen tehtäväkenttä oli hyvin laaja. Hän oli peruskoulutukseltaan lääkäri ja kehitti merkittävästi suomalaista terveydenhoitoa. Suomen Lääkäriliiton 100-vuotishistoriassa hänet todetaan 1800-luvun merkittävimmäksi suomalaiseksi lääkäriksi.

Lönnrot oli myös merkittävä päätoimittaja ja lehtimies. Näissä tehtävissään hänen päämääränsä oli kansalaisten opettaminen terveisiin elämäntapoihin, omasta taloudestaan huolehtimiseen, oikeudenmukaisuuteen ja oikeuteen käyttää suomen kieltä.

Lönnrot oli myös historioitsija. Hän kirjoitti Suomen historian ja aloitti myös maailman historian kirjoittamisen, mutta se jäi kesken.

Eläkepäivillään Lönnrot toimi myös aivan keskeisenä jäsenenä suomalaisen virsikirjan uudistyössä. Niinpä vuoden 1886 virsikirjaa kutsutaankin Lönnrotin virsikirjaksi. Hän on myös tämän päivän virsikirjaan eniten kirjoittanut tai niitä muokkailut henkilö.

Elias Lönnrot oli yleisnero. Luomalla suomalaisille muinaishistorian, kehittämällä suomen kielen ensinnäkin kaikille suomalaisille ymmärrettäväksi ja toiseksi tohtoriväitöskirjakehitykseksi, hallinnolliseksi sekä lainsäädännölliseksi kieleksi ja siten kansakunnan kieleksi hän mahdollisti ystäviensä ja yhdessä v. 1822 yliopistokoulutuksensa aloittaneiden J.V. Snellmanin ja J.L. Runebergin kanssa sellaisen ajattelun mahdollistamisen, että Suomesta voisi tulla itsenäinen valtio. Tätä pidän keskeisimpänä Elias Lönnrotin elämäntyönä.

Suomi viettää vuonna 2017 itsenäisyytensä 100-vuotisjuhlia. Niitä ei olisi mahdollista viettää ilman Elias Lönnrotin sanoinkuvaamattoman merkittävää työtä.

3. Paikkarin torpan tuki ry

Laaja kansalaismielipide haluaa turvata Paikkarin torpan tulevaisuuden. Sen olemassaolo on keskeinen osa Suomen historiaa niin yhteiskuntapolitiittisesti, tieteellisesti, kirjallisesti, musiikillisesti, taiteellisesti ja kansallisen yhtenäisyyden lisäämisessä.

Perustamalla Paikkarin torpan tuki ry:n voimme osaltamme vaikuttaa ja huolehtia Elias Lönnrotin upean elämäntyön säilyttämisessä ja samalla maamme itsenäisyyden vahvistamisessa.

Perustettavan yhdistyksen sääntöjen tarkoituksena voi olla seuraava: ”Tuen tarkoituksena on tukea Paikkarin torpan museo-toiminnan ylläpitoa ja kehittämistä sekä Elias Lönnrotin kansallisen ja kansainvälisen historiallisen, kulttuuri-, kotiseutu- ja valistusperinteen vaalimista ja kehittämistä henkisesti ja taloudellisesti”.

Tarkoitustaan Tuki ry voisi toteuttaa: ”organisoimalla tavoitteidensa tukemiseen valmiita yhdistyksiä, yrityksiä, säätiöitä, julkisia yhteisöjä sekä yksityisiä kansalaisia toimimaan edellä asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi”.

Risto Piekkari
Sammattiseuran puheenjohtaja
AKAVAn emerituspuheenjohtaja
1.10.2012